

Беларускі тэлепраграма

ЖЫВЕ БЕЛАРУСЬ!
НАЦЫЯНАЛЬНАЯ
ДЭМАКРАТЫЧНАЯ
ГАЗЕТА

● Заснавана ў 1991 годзе ● № 52 (138) ● Чацвер, 28 снежня 2000 г. ● У розніцу кошт свабодны

НАВІНЫ, ПАДЗЕІ, ФАКТЫ

МІР І СПАКОЙ У ГРАМАДСТВЕ — САМЫЯ СВЯТЫЯ ПАНЯЦЦІ

Напярэдадні завяршэння юбілейнага года, прысвечанага святкаванню 2000-годдзя Ражства Хрыстова, прэзідэнт краіны Аляксандр Лукашэнка сустрэўся з Прадстаяцелем Беларускай праваслаўнай царквы мітрапалітам Філарэтам; іх гутарка адбылася ў рабочай рэзідэнцыі кіраўніка дзяржавы.

"Ведаю, што ў вас накапілася шмат пытанняў да мяне, — вітаючы Уладыку сказаў А. Лукашэнка. — Ды і ў мяне ёсць нямала пытанняў да вас, больш за ўсё насцярожваюць некаторыя нездаровыя тэндэнцыі, што назіраюцца апошнім часам у вышэйшых колах духавенства". Прэзідэнт падкрэсліў, што мір і спакой у грамадстве — самыя святыя паняцці нашага народа і гэтым трыба даражыць. Ён адзначыў, што мае намер таксама парайца наконт паводзінаў некаторых цірковых дзеячаў і з іерархамі іншых рэлігійных канфесій.

У сваю чаргу мітрапаліт Мінскі і Слуцкі Філарэт, Патрыяршы Экзарх усяе Беларусі нагадаў прэзідэнту, што набліжаецца радасная дата Ражства Хрыстовага і, карыстаючыся магчымасцю аўдыенцыі, запрасіў А. Лукашэнка на святую ўрачыскасць у Мінскі Свята-Духаў кафедральны сабор. А для папаўнення прэзідэнцкай бібліятэкі Уладыка паднёс кіраўніку дзяржавы першы том "Праваслаўнай энцыклапедыі", якая выдаецца па благаславенню патрыярха Маскоўскага і ўсяе Русі Алексія II.

Субяседамі абмеркавалі шэраг праблем, што датычыць духоўнага і маральнага стану грамадства, узвядзення ў гэтай сферы дзяржавы і рэлігіі.

ПРАВАСЛАўНАЯ ЭНЦЫКЛАПЕДЫЯ

Пра некаторых новамучанікаў праваслаўнай веры, кананізаваных у жніўні гэтага года Архрэісім саборам РПЦ, ужо можна прачытаць у першым томе Праваслаўнай энцыклапедыі.

Том быў прадстаўлены чытачам нядаўна патрыярхам Маскоўскім і ўсяе Русі Алексіем II. Гэта энцыклапедыя з 25-ці тамоў ствараецца пад яго рэдакцыяй. Старшыні аляксандра савета Праваслаўнай энцыклапедыі віцэ-прэм'ер урада РФ Валяціна Мацвёнка і маскоўскі мэр Юрый Лужкоў.

Першы том складаецца з 800 старонак, 1200 артыкулаў і 700 ілюстрацый.

АБ ПЕРАНОСЕ РАБОЧЫХ ДЗЁН

Савет Міністраў Рэспублікі Беларусь прыняў пастанову аб пераносе рабочых дзён у 2001 годзе. Згодна з гэтай пастановай пераносіцца

рабочы дзень з аўторка 2 студзеня на суботу 20 студзеня, з панядзелка 23 красавіка на суботу 21 красавіка, з панядзелка 30 красавіка на суботу 28 красавіка, з панядзелка 2 ліпеня на суботу 7 ліпеня, з панядзелка 24 снежня на суботу 22 снежня, з панядзелка 31 снежня на суботу 29 снежня 2001 года.

БЕЛТА.

НА ПАРАДКУ ДНЯ — РАМОНТ ТЭХНІКІ

У калгасе "Сасноўка" пасля пастаноўкі тэхнікі на зімовае захоўванне адразу ж распачалі яе рамонт. Рамантуюць сельгасмашыны Міхаіл Супарака, Яўген Талкачоў і Уладзімір Яўсёнка. Добрыя ім памочнікі ў рабоце — слесар Іван Пятроў, каваль Васіль Прахарчук, акумулятаршчык, і да таго ж майстар на ўсе рукі, Пятро Бялоў.

А ў калгасе імя Янкі Купалы на пастаноўцы тэхнікі на зімовае захоўванне пастараліся слесары Іван Купрэў, Аляксандр Галабоў і Юрый Бераснёў.

Зараз яны заняліся яе рамонтам.

Іван ЛАПО,
Клімавіцкі раён.

КАНАКРАДЫ

Следчыя Бабруйскага раёна раследуюць крымінальную справу ў адносінах да двух раней судзімых грамадзян: гэты крымінальны дуэт літаральна на вушы падняў некаторых гаспадаркі раёна. Спецыялізаваўся зладзеі на крадзяжы коней.

З ліпеня па верасень злачынцы ў шэрагу калгасаў выкралі восем коней. Матэрыяльны ўрон, які нанесены гаспадаркам у выніку іх дзеянняў, склаў 1,8 мільёна рублёў.

Аляксандр ВАСІЛЬЕЎ.

ЗАЦВІЛІ РАМОНКІ І ВАСІЛЬКІ

На адным з хутароў Лідскага раёна паблізу вёскі Рылаўцы ў пачатку снежня зацвіла вялікая колькасць белых рамонаў і блакітных васількоў.

Паводле слоў 73-гадовай гаспадыні хутара, яна ўпершыню ў сваім жыцці назірала напярэдадні зімы такі цуд прыроды.

Як перадае карэспандэнт "Інтэрфакса", мінулай восенню такая незвычайная з'ява адбылася і ў Слоніме, дзе на прысудзібным участку аднаго гараджаніна зацвіла яблыня.

"Інтэрфакс".

БУДУЦЬ ГРОШЫ — БУДЗЕ СВЯТА

У перадсвяточныя дні ніводны прадукт харчавання не трапіць у разрад дэфіцытных тавараў. На прэс-канферэнцыі паведаміла аб гэтым журналістам намеснік начальніка Упраўлення спажывецкага рынку харчовых тавараў Міністэрства гандлю РБ Любоў Язюччык.

Па словах Любоў Фёдаравы,

створаных у краіне сёння запасаў мяса, масла, яек, сухога малака, кандытарскіх вырабаў, шампанскага, газіраваных вінаў павінна хапіць для поўнага задавальнення ўсіх заявак прадпрыемстваў гандлю.

Так што — абы былі грошы. Да свята ўсяго будзе ўдосталь. Толькі вось цэны кусачыя!

Надзея НІКАЛАЕВА.

РАБАўНІК І МЕХУ ЗЕРНА РАДЫ

Больш нічым не ўдалося пажывіцца з плодзю, які ўварваўся ў хату калгасніка калгаса "Расія", што на Магілёўшчыне. Хаця рабаўнік прыклаў нямаля намаганняў, каб пакінуць дом з унушальнай дабычай, аднак, відаць, пралічыўся.

Селянін, калі ў доме з'явіўся ўзброены нажом невядомы, не стаў нарывацца на непрыемнасці. Аднак нічога не змог і прапанаваць злодзею, які запатрабаваў грошы і каштоўнасці. Злачынца і сам урэшце рэшт зразумеў, што звярнуўся "не па адрасу". А таму забраў у калгасніка мех зерня і знік з месца здарэння. Праўда, уцячы яму далёка не ўдалося. Але ратыўнай групай ён быў затрыманы. У 20-гадовага жыхара Стаўрапольскага краю міліцыяй канфіскаваны нож, маска і мех злашчаснага зерня.

Ігар ГРЫШЫН.

БАБЁР-СВАВОЛЬНІК

Віноўнікам раптоўнага адключэння электраэнергіі ў некалькіх вёсках калгаса імя Ільіча Шаркаўшчынскага раёна стаў бабёр. Электразабеспячэння не стала ўвечары, калі ўжо сцягнела. Спецыялістам электрасетак прыйшлося чакаць світання, каб пачаць пошук абыві ў сетцы. Аказалася, што на правады ўпала дрэва. Яно расло каля рэчкі і спадбалася бабру. Ён паваліў яго для гадзі. ЧП здарылася якраз у час прагледу сельскімі жыхарамі любімай імі перадачы "Поле цудаў".

Вольга СІДАРОВІЧ.

Шэраговыя вайны

Віншаванне ад Прэзідэнта

Фронт на Проні затрымаўся. Некалькі месяцаў прастаяў. Фашысты там моцна акапаліся.

Жанчыны з клімавіцкай вёскай Рудня ведалі пра гэта. Таму і вырашылі правесці сваіх блізкіх, якіх толькі што забралі ў дзеючую армію. Вольга Антонаўна Бусава — свайго мужа Аляксандра, Лёкса Добышава — свайго сына Змітрака.

Хацелі наказаць ім, каб бераглі сябе. Дабраліся да лініі фронту хутка. Пасля ведалі пра гэта. Таму і вырашылі правесці сваіх блізкіх, якіх толькі што забралі ў дзеючую армію.

— Мы якраз траншэю рылі. "Бу-саў, тэрмінова да камбата!" — пачуў загад. А раніцай пачалося ўжо наступленне", — прыгадавае ветэран. А што далей было і расказваць франтавіку асабліва не хочацца цяпер. Пасля быў цяжкі бой пад Кузьмінчамі. Гэта паблізу Чавуса, у час якога з іх купамётнага разліку двух забіла. Яго самога — параніла ў руку. Быў першым нумарам купамётнага разліку. Наводчыкам.

Потым яго чакаў шпіталь, у якім правёў аж паўгода. Пасля дэмабілізаваў. Прыехаў дахаты. Працаваў брыгадзірам паляводчай брыгады ў сваёй вёсцы. Зараз — інвалід вайны другой групы.

Хоць мала часу прайшлося Аляксандру Захаравічу паваяваць, але паспеў медал "За адвагу" заслужыць. Відаць, за той памятны бой. Да яго пасля вайны далучыліся ордэн Айчыннай вайны, шматлікія юбілейныя медалі. З дзесятак тых ужо набярэцца.

Хоць шмат часу заняло выхаванне дзяцей, усё ж Вольга Антонаўна пятаццаць год адпрацавала свінаркай. Цяпер інвалід першай групы. І зараз памятае, як на сабе і аралі, і скарадзілі, рыдлёўкамі поле капалі пасля вайны.

А Аляксандр Захаравіч трэцюю хату пабудаваў. Ды яшчэ якую! Вялікую ды прасторную! Хоць ужо і нямоглыя яны, Бусавы, зараз людзі, абодва ж інваліды і абодвум ім за восемдзесят, але яшчэ трымаюць кароўку, ёсць агародчык. Ці ж не пахвальна гэта! Толькі, старым жыццё адным праблема.

— Як калгас арганізоўвалі, то бацька трох коней аддаў. А цяпер вось і ўзараць надзея няма на чым, — сумна казала бабуля.

Вайна і па сёння жыве ў памяці старой. Пайшоў з вёскі на яе брат Кузьма Антонавіч Добышаў, ды не вярнуўся. Загінуў і Трафім Добышаў. А вось Васіль Малахав, Іван Харытонаў вярнуліся жывымі, але параненымі. Змітрок Добышаў таксама ўцялеў. У Міхеевічах жыве. Хіба ўсіх аднавяскоўцаў, што ваявалі з ворагам, прыгадаеш, пералічыш. Памяць ужо не тая.

Сярод шматлікіх віншаванняў мужа, ветэрана вайны Аляксандра Захаравіча Бусава з розных нагод (да прыкладу, Навагодняга свята — віншаванне прэзідэнта Савета ветэранаў вайны 369 стралковай Карачаўскай Чырванасцяжнай дывізіі, з Днём Абаронаў Айчыны і 80-годдзем Узброеных Сіл — Клімавіцкага райвыканкама, раённага Савета дэпутатаў, раённага ваеннага камісарыята), ёсць і арыгінальнае, у выглядзе салдацкага трохкутніка, віншаванне ад Прэзідэнта Рэспублікі Аляксандра Лукашэнка з Днём незалежнасці краіны.

Так што памяць твай падзіві, салдат! Шэраговы вайны, А.З.Бусаў.

Іван ЛАПО.
Фота даслаў аўтар.

Школьніца Каця Сямёнава.
Фота Валерыя БЫСАВА.

Школьнае жыццё

Юля, якая марыць стаць педагогам

— Прачынайся, Юлечка, пара ў школу, — кажа маці. І Юля Кахамаякіна, васьмікласніца Красавіцкай базавай школы, што ў Клімавіцкім раёне, неўзабаве ўжо спяшаецца на заняткі. Найперш, на прыпынак, бо ўжо ў 8.30 з Высокага, дзе яна жыве, у Красавічы школьнікаў вьязе аўтобус. А школа тут добрая, прасторная, тыпавая. Пасля Высокаўскай пачатковай вунь якой вялізнай выглядае!

Вучоба для дзяўчынкі — у радасць. Яна — выдатніца! Добра займаюцца і яе аднакласнікі Рыта Шылава, Алёша Раманоўскі, Алёша Ключнікаў, Юля Казырына. Клас іх — 1 самы дружны! Чым жа ён жыве?

— Рыхтуемся да калядак. А раней у нас у школе праводзіўся тыдзень правых ведаў. Адбыўся матч з дзевяцікласнікамі, у якім наш клас перамог. Праводзілі яшчэ конкурс малюнкаў, пасля якога малюнак майго аднакласніка, Андрэя Байкова, патрапіў на школьную выставу, — дзялілася навінамі школьніца.

Класная ў іх — Святлана Фёдаруна Марозава. Ветэран педагогічнай працы. Школьны фізрук. Таму не выпадкова, што палюбілі рабаты спорт. І хлопчыкі, і дзяўчынкі.

А вось Юлі больш падабаюцца дакладныя прадметы і... праца настаўніка. І яна марыць пасля школы паступіць у ліцэй, а потым ужо пайсці вучыцца на педагога. Яе любімыя ўрокі — гісторыя, алгебра, інфарматыка, якая праводзіцца ў спецыяльным камп'ютэрным класе. У дзённіку ў яе толькі чвэрці і пяцёркі.

А яшчэ мы дададзім, што Юля — добрая памочніца сваім бацькам па гаспадарцы. Маці, Лідзія Івануна, якая

працуе ў саўгаснай канторы, і бацьку, Сяргею Іванавічу, вадзіцелю саўгаснага аўтамабіля, які атрымаў нядаўна на працы новы сіненькі "уазік". Любіць з таткам праціцца Юля на машыне з вецярком! Калі бывае такая магчымасць. Многую чаму яна навучылася менавіта ў школе. І на занятках, і калі праходзіла вытворчую практыку.

Вось такая яна, Юля, у вучобе і ў жыцці. Жвавая і дапытлівая дзяўчынка, якая бачыць сябе ў будучым настаўніцай. Няхай жа збываецца яе запаветная мара!

Іван ЛАПО.

Іван ЛАПО.

Палітыка

Раскадроўка

Змены ва ўрадзе Беларусі, якія адбыліся з 27 лістапада па сённяшні дзень сталі адной з найгучнейшых падзей 2000 года. Указам А.Лукашэнкі былі адпраўлены ў адстаўку Дзяржсакратар Савета Бяспекі Віктар Шэйман, Генеральны пракурор Алег Бахалка і старшыня КДБ Уладзімір Мацкевіч. Адбыліся і новыя прызначэнні. Урал Латыпаў, былы міністр замежных спраў, узначаліў Савет Бяспекі, старшынём КДБ стаў Леанід Ерын, перакінуты Масквой з пасады начальніка транспартнага ўпраўлення ФСБ Расіі, які да апошняга часу ачоляваў Службу бяспекі Лукашэнкі. Генеральным пракурорам быў прызначаны В.Шэйман, які нават не мае юрыдычнай адукацыі. Відавочна, што рэжым распачаў падрыхтоўку да прызідэнцкіх выбараў. Прычым перамены адбыліся якраз у тых структурах, на якія Лукашэнка рабіў і робіць ставку на працягу ўсяго свайго кіравання. Праўда, недарэчнай выглядае адстаўка міністра культуры Аляксандра Сасноўскага, але гэты былы дырэктар ПТВ гэтак жа недарэчна і міністрам стаў.

Гэтыя адстаўкі-прызначэнні, відавочна, адбыліся ў звязку з маскоўскім фактарам.

Асабістыя пазіцыі Аляксандра Лукашэнкі, які, як казалася, не кантралюе сітуацыю ў Беларусі, значна паслабелі.

Акрамя таго, за апошні час зніклі вядомыя дзеячы апазіцыі Юры Захаранка, Віктар Ганчар, Анатоль Красоўскі і аператар ОРТ Зміцер Завадскі. Досыць загадкавымі былі смерці Генадзя Карпенкі і прадпрымальніка Арнольда Пятарскага.

Менавіта зыходзячы з усяго вышэйсказанага, на маю думку, і адбыліся такія імклівыя перастаноўкі, якія захапілі дастаткова многа людзей з розных кланяў. Але мы зноў можам назіраць вельмі небяспечны для беларускага грамадства працэс, які адбываецца: у кіравання дзяржавы прыходзіць усё больш і больш людзей, якія нарадзіліся не ў Беларусі і беларусамі не з'яўляюцца. У XX стагоддзі, пасля абвешчання БССР, такога ўраду ў нашай краіне, які ёсць зараз, пры Лукашэнку, не было нават у самых цяжкія часы.

Сёння сітуацыя пагаршаецца літаральна з кожнай перастаноўкай у вярхах беларускага рэжыму. Яго цяпер і беларускім цяжка назваць. Паглядзіце, хто прыйшоў толькі за апошні год: Ярошын, Папоў, Ерын (гэты чалавек, наколькі я ведаю, нават беларускага грамадзянства не мае, ён да гэтага часу грамадзянін Расійскай Федэрацыі), Латыпаў, які, хто б што ні казаў, займае рэальна трэцюю-чацвёртую пасаду пры гэтым рэжыме. Што ў нас няма беларусаў, дастойных высокіх пасадаў? Складаецца парадасная, кепская сітуацыя: справа беларусаў — працаваць, і толькі. Нягледзячы на тое, што яны з'яўляюцца тытульнай нацыяй у Бела-

русі, тут правіць расійскі, чужацкі урад.

Паміж іншым, гэтыя перастаноўкі ясна паказваюць беларускай наменклатуры яе далейшы лёс. Гэтаксама, як і наўсё, былі заменены ўсе беларускія калабаранты, нават нягледзячы на тое, што прыглыблялі і верна служылі Лукашэнку і Расіі. Тое ж будзе адбывацца паступова і на ўзроўні абласным і раённым. Гэта непазбежна. І гэтая небяспека павінна аб'яднаць усю нацыю. Улада ў нашым краі павінна быць беларускай. Зразумела, што пры Лукашэнку такой улады не будзе.

Пасля гэтых перастановак практычна ўсе сілавыя структуры Беларусі кантралюе напракты Масква, без усялякага Лукашэнкі. І раней Масква здольная была шмат што рабіць. Пасля ж апошніх кадравых перастановак маскоўскі ўплыў на Беларусь значна ўзрастае.

Сярод беларускага чынавенства яшчэ няма, нажал, разумення тых працэсаў, якія адбываюцца сёння ў нашай краіне.

Таму мы і маем сёння тое, што маем. Адзіная рэальная сіла, здольная трымаць тут Лукашэнку, якраз і ёсць беларускае чынавенства і сілавыя структуры. Калі б удалося скансалідаваць гэтыя сілы разам з апазіцыяй, то ніякая Масква нічога не змагла б тут зрабіць.

Таму прадстаўнікі беларускай наменклатуры мусяць сёння вызначыцца. Калі яны будуць зыходзіць з інтарэсаў нашай краіны, сваіх уласных інтарэсаў, ім нічога не застаецца, як падтрымаць апазіцыю на прызідэнцкіх выбарах.

Сёння адбываецца раскол наменклатуры на беларускую і расійскую. І гэта працэс непазбежны. І калі беларускае чынавенства не далучыцца да пераменаў у краіне, то яно будзе выціснута расійскай. Гэта той пласт, які мусіць быць "шкурна зацкаўлены", каб тут была беларуская дзяржава.

Беларускую дзяржаву можа гарантаваць сёння толькі беларуская апазіцыя. Таму — жадае гэтага апазіцыя ці не трэба нарошчваць высылкі па публічнай дэманстрацыі сваіх ідэй і патрабаванняў. Бо сітуацыя складаецца вельмі сур'ёзна. Калі ў 2000 годзе я будуць запачаткаваны перамены, цалкам магчыма, што будзе вычарпаны мірны шлях развіцця нашага грамадства. Аднак хачу зазначыць, што югаслаўскага варыянта развіцця падзеяў у нас не будзе. Усе ж такі сітуацыі ў Югаславіі і ў Беларусі складаліся па-рознаму. І адрозненні гэтыя істотныя. У нас развіццё сітуацыі магчымае і да прызідэнцкіх выбараў і пасля іх. Але этап прызідэнцкіх выбараў вельмі важны, і ад яго шмат што залежыць. Таму зараз самае гапоўнае — гуртаваць усе сілы на ўсіх узроўнях. Трэба змагацца за кожнага нашага чалавека.

Ян ВАЙТОВІЧ.

Доклад о развитии человека за 2000 год

(Фрагменты из доклада ООН)

Три специальных послания из доклада

"Медленно, но я думаю верно, идет процесс формирования международной нормы против жестоких репрессий в отношении любой группы или народа, которая должна и будет играть более важную роль, нежели соображения государственного суверенитета".

Генеральный секретарь ООН Кофи Аннан.

"Фактически универсальность — это сама сущность прав человека: все люди имеют на них право, все правительства обязаны их соблюдать, а все государства и гражданские организации должны их защищать. Цель — все права человека для всех".

Верховный комиссар ООН по правам человека Мери Робин.

Наш боевой клич в процессе перехода: "Никогда не вернется наша страна к своему мрачному прошлому, когда нарушения прав человека были обыденным явлением".

Президент Нигерии Олусегун Обасанджо.

Информация о докладе: начиная с 1990 года, программа развития Организации Объединенных Наций на ежегодной основе заказывает независимой группе экспертов подготовить Доклад о развитии человека, в котором рассматриваются актуальные проблемы глобального масштаба. Затрагиваемые в докладе проблемы выходят далеко за рамки показателя подушного дохода, как одного из критериев определения уровня прогресса в области развития человека, одновременно сопоставляя его с такими показателями, как средняя продолжительность предстоящей жизни, уровень грамотности и общего благосостояния. Авторы доклада утверждают, что развитие человеческого потенциала является в конечном итоге "процессом расширения возможностей человека".

От экономического роста к человеческому развитию

Экономический рост не всегда ведет к улучшению положения населения. В понимании ПРООН конечной целью развития любой страны является рост благосостояния каждого человека. Эта идея отражена в понятии "Человеческое развитие".

Что такое человеческое развитие?

Расширение возможностей выбора для людей. Реализация потенциала каждого человека.

Основные составляющие:

Здоровье и долголетие. Образование. Достойный уровень жизни.

Дополнительные условия

Широкое участие людей в разработке государственной политики и управлении экономикой. Широкие возможности для социального и профессионального роста.

Что такое индекс человеческого развития?

Индекс человеческого развития отражает достижения стран в сфере перехода к человеческому развитию.

Основные составляющие: Здоровье и долголетие (ожидаемая продолжительность жизни при рождении).

Образование (уровень грамотности, охват населения учреждениями образования).

Достойный уровень жизни (ВВП на душу населения).

Общее видение и общие задачи прав человека и человеческого развития

Свобода от дискриминации по признаку пола, расы, национальности.

Свобода от нищеты и право на достойный уровень жизни.

Свобода развивать и реализовывать свой потенциал.

Свобода от страха и угроз личной безопасности, пыток, произвольных арестов и других актов насилия.

Свобода от несправедливости и нарушений принципов верховенства закона.

Свобода мысли и слова, свобода участия в принятии решений и свобода общественных объединений.

Свобода и право на достойный труд без эксплуатации.

Основные выводы и рекомендации отчета

Одни лишь законы не гарантируют защиту прав человека. Необходимы соответствующие общественные институты, нормы, традиции и благоприятный экономический климат.

Одних лишь выборов недостаточно для обеспечения демократической формы правления, гарантирующей соблюдение прав человека. Необходимо широкое и постоянное участие людей в управлении страной, защита прав меньшинства, реальное разделение властей и ответственность властных институтов перед обществом.

Искоренение бедности — основная задача 21 века не только в области развития, но и в сфере прав человека. Усиление глобальных механизмов

ответственности государств за соблюдение прав человека.

Статистика — важный инструмент для создания культуры ответственности за соблюдение прав человека.

Цитаты из доклада

"Ликвидация нищеты — это не только важная задача развития но и вызов, связанный с правами человека".

"Даже если государство подписало все договоры по правам человека, без наличия открытого гражданского общества стимулы к выполнению им своих обязательств могут оказаться недостаточно сильными". "Хотя права человека являются универсальными, это не значит, что они приняты всеми".

"Целью этого столетия должно быть осуществление всех прав всех людей во всех странах".

Програма тэлевідання

ПОНЕДЕЛЬНИК,
1 января

БТ
7.05 «Ах, воведзіль, воведзіль...» Худ. фильм.
8.10 Все мы родом из детства.
9.00 «Панночка таланта». VIII Международный детский творческий конкурс «Минимисс мира-2000».
10.15 «Варвара-краса, Длинная коса». Фильм-сказка.
11.35 Мультфильм.
12.05 Премьер-парад.
12.55 Комедия «Большая прогулка».
15.00 Новости.
15.10 «Показывает Беларусь».
15.55 Комедия «Формула любви».
17.25 «Фестивали-2000». Музыкальная программа.
18.15 «Новый год в ноябре». Худ. фильм.
21.35 Премьера худ. фильма Л.Бессона «Такси».
23.10 Плана «АРТ».

ОПТ
6.30 Фильм-сказка «Конек-горбуну».
7.35 Лучшие новогодние мультики.
8.30 Игрой, гармонь любима!
9.00, 14.00, 17.00 Новости.
9.10 Поле чудес.
10.10 Мультисериал «Незнайка на Луне».
10.35 «С легким паром!» Новогодний выпуск.
11.10 Комедия «Игрушка».
12.50 «Огни большого города». Телеклуб юмористов.
14.10 «Огни большого города». Продолжение.
15.05 Суперкомедия «Бэйб».
16.45 «Ералаш».
17.15 Комедия «Особенности национальной охоты в зимний период».
18.35 Песня-2000. Часть 1-я.
22.10 Николай Кейдж в боевике «Пазз змий».
23.50 Комедия «Жандарм женится».

РОССИЯ
6.30 Мультфильм.
7.35 Музыкальный фильм-оперетта «Сильва».
10.05 Городок.
11.15 Новогодняя муз. программа «Проснись и пой».
12.55 Каламбур.
14.00 Комедия «Астерикс и Обеликс против Цезаря».
15.55 Комедия «Несправедливо обвиненный» (США).
17.25 Александр Песков в шоу «Арлекин».
19.00 Вести.
19.30 Фильм Н. Михалкова «Сибирский цирюльник».
22.35 Худ. фильм «Студия 54».

НТВ
7.00, 11.00, 15.00, 18.00, 21.00 Сегодня.
7.20 «Новый год на улицах разбитых фонарей».
9.25 Любимые мелодии XX века.
11.30 Служба спасения.
12.00 Комедия «Из джунглей в джунгли».
13.55 Мультфильм «Приключения в Изумрудном городе».
15.25 Комедия «Завтрак у Тиффани».
17.30 Итого.
18.35 Худ. фильм «Остров голубовозов».
21.45 Фильм Стэнли Кубрика «2001 год: космическая одиссея».

КУЛЬТУРА
9.05 Мультфильм.
9.55 «Фантазеры».
10.40 Киноконцерт.
11.35 «Пинокио». Худ. фильм. 1-я, 2-я серии.
12.35 Щелкунчик.
13.35 Мультфильм.
14.35 Новогодние истории. Ольга Волкова.
14.00 Ж. Сименон. «Мерз и старая дама». Спектакль.

МОГИЛЕВ-1
15.00 «Пелляная внучка». Фильм-детям.
16.15 Мультфильм.
16.35 «Золотой шлягер. Лучшее».
17.25 «Веселая жизнь». Комедия.
18.50 Телемагазин.
19.00 «Праздник в вашем доме».
20.30 «Сирота казанская». Комедия.
21.50 Астро-дайджест.
21.55 «Призраки Голливуда». Комедийный детектив.

ВТОРНИК,
2 января

БТ
7.05 Худ. фильм «Такси».
8.35 Мультфильм.
9.15 Все мы родом из детства.
10.00 «Сказка про Звездного мальчика». Худ. фильм.
12.10 «Однажды, на Рождество...» Музыкально-развлекательная программа.
13.00 Комедия «Бриллиантовая рука».
14.35 25-й кадр.
15.00 Новости.
15.15 «Страна обезьян». Худ. фильм.
16.40 «Спящая красавица». Балет Национального Парижского оперного театра.
19.10 Мюзикл «На бойком месте».
21.00 Панорама.
21.35 Триллер «Снежное чутье Смильи».
23.35 «Блюз, любовь и саксофон». Муз. программа.

ОПТ
7.00, 9.00, 14.00, 17.00 Новости.
7.10 Мультсериал.
7.30 «Приключения Пинокио».
9.10 Новогодние «Ералаш».
9.45 Что? Где? Когда? 25 лет в эфире. Финал.
11.15 Мультисериал «Незнайка на Луне».
11.40 Комедия «Большая прогулка».
14.15 Новогодние приключения «Ускоренной помощи».
15.00 Песня-2000. Часть 2-я.
18.55 Премьера. «Убойная сила — 2». Плахов и Рогов меняют работу в комедии «Кредит доверия».
20.00 Время. Информационный канал.
20.40 Ураганный фильм «Смерч».
22.30 Худ. фильм «Последний раунд».

РОССИЯ
6.30 Мультфильм.
6.45 «Руслан и Людмила». Фильм для детей.
9.20 Доброе утро, страна.
9.40 «Аншлаг» на Волге.
13.00 Вести.
13.20 «Есенин». Худ. фильм.
15.35 «Это несерьезно». Муз. пародии И. Угольников.
17.15 Худ. фильм «Фантом».
19.00 Вести.
19.30 Михаил Задорнов. «Неубойе».
22.50 Комедия «Американский пирог» (США).

НТВ
7.00, 9.00, 11.00, 15.00, 18.00, 21.00 Сегодня.
7.15 Комедия «Рассеянный».
8.45 Мультфильм «Умка».
9.20 Намедни-2000.
10.15 Мультфильм «Бременские музыканты».
11.25 Фильм-сказка. «Морозко».
13.00 О. счастливики!
14.35 Мультфильм «Трое из Простоквашино».
15.30 Большие родители.
16.05 Комедия «Эркюль и Шерлок против мафии».
18.40 Комедия «Хочу в тюрьму».
20.35 Куклы.
21.45 Боевик «Покровитель».
23.35 Антропология.

КУЛЬТУРА
9.05 Мультфильм.
10.10 Концерт Большого детского хора.
10.40 «Не смею единым».
Л.Либеданская и З.Паперный.
11.35 «Пинокио». Худ. фильм. 3-я, 4-я серии.
12.30 Киноконцерт.
12.45 «Цитаты из жизни». Александр Панченко.
13.30 Новости культуры.
13.45 «Декабрьские вечера».
14.30 Программа о театре.

МОГИЛЕВ-1
15.00 «Три орешка для Золушки». Фильм-детям.
16.30 «Серый Волк энд Красная Шапочка». Мультфильм.
17.00 «Праздник в вашем доме».
18.20 «Встреча с...» А.Буйнов.
19.00 «Праздник в вашем доме».
20.20 Телемагазин.
20.30 «Срывая звезды». Мелодрама.
22.15 Астро-дайджест.
22.20 «Добейся успеха». Комедия.

СРЕДА,
3 января

БТ
6.30 Доброе утро, Беларусь! 7.00, 9.00, 11.00, 13.00, 15.00, 18.00, 23.10 Новости.
7.10 Доброе утро, Беларусь! 8.10 «Лейтенант Хорнблюу». Сериал.
9.15 «Легенда о Вильгельме Теле».
9.40 Мультфильм.
10.10 25-й кадр.
10.30 Барахты из бухты.
11.15 «Все мои дети».
13.10 «Последнее лето детства». Худ. фильм.
14.15 «Личик сокровищ для детей будущего». Сериал.
14.40 Уроки Н.Новожиловой.
15.10 «Симба-футболист». Мультсериал.
15.35 «Легенда о Вильгельме Теле».
16.05 «5 x 5».
17.00 «Все мои дети».
18.15 «И другие официальные лица».
18.25 Зона Икс.
18.40 Худ. фильм «Белый шквал».
20.00 Колыбельная.
21.00 Панорама.
21.30 Событие.
21.45 Спорт-курьер.
22.00 «Лейтенант Хорнблюу». Сериал.
22.45 «Встреча в Троицком» с А.Домогавцевым.
23.25 СТБ-24 часа.

ОПТ
8.00, 11.00, 14.00, 17.00, 22.55 Новости.
8.15 «Вавилонская башня».
10.15 Новогодние приключения «Ускоренной помощи».
14.20 Звездный час.
14.45 ...До шестнадцати и старше.
15.30 Мультсериал «Покемоны».
15.55 Премьера сериала «Воздушные замки».
17.25 «Все путешествия команды Кусто».
17.55 Худ.фильм «Граф Монте-Кристо». 1-я серия.
19.45 Спокойной ночи, малыши! 20.00 Время.
20.40 Комедия «Аэроплан».
22.00 Шиндлер.
23.10 Худ. фильм «Сувенир для прокурора».

РОССИЯ
8.00, 10.00, 16.00, 19.00 Вести.
8.15 Доброе утро, Россия.
8.35 «Телепузики». Программа для детей.
9.05 «Мануэла».
10.30 «Санта-Барбара».
16.30 «Чародей. Страна великого дракона». Сериал.
19.30 «Санта-Барбара».
19.50 Восстановленный фильм-эпопея С. Бондарчука «Война и мир». 1-я серия.
22.35 Худ. фильм «Ночь в музее».

НТВ
7.00, 9.00, 11.00, 13.00, 15.00, 18.00, 21.00 Сегодня.
7.15 9.25 Наше новое кино.
10.15 Герой дня без галстука.
11.35 Детектив «Шерлок Холмс и доктор Ватсон».
13.25 Детектив «Шерлок Холмс и доктор Ватсон».
13.25 Детектив «Шерлок Холмс и доктор Ватсон».
13.25 Детектив «Шерлок Холмс и доктор Ватсон».
13.25 Детектив «Шерлок Холмс и доктор Ватсон».
13.25 Детектив «Шерлок Холмс и доктор Ватсон».
13.25 Детектив «Шерлок Холмс и доктор Ватсон».
13.25 Детектив «Шерлок Холмс и доктор Ватсон».
13.25 Детектив «Шерлок Холмс и доктор Ватсон».

КУЛЬТУРА
11.30, 13.30 Новости культуры.
11.40 «Шерлок Холмс и Алая компания». Мультфильм.
12.30 Поклонникам Терпсихоры.
12.45 Н.Рубцов. «Я вспоминаю сердцем посветел...» Читает В. Андреев.
13.45 «Последний лепесток». Мультфильм.
14.10 «Раскаившийся Волк» и другие народные сказки. Телеспектакль.
14.45 Вместе с Фарафеей.
15.00 Новости.
15.10 Кино-детям. «Маленький бродяга».
15.40 «Николай Чурашин. История в человеке». Док. фильм.
12.00 «Рождественские встречи».
12.20 «Рождественские встречи».
12.30 «Рождественские встречи».
12.45 «Рождественские встречи».
12.55 «Рождественские встречи».
13.00 «Рождественские встречи».
13.10 «Рождественские встречи».
13.20 «Рождественские встречи».
13.30 «Рождественские встречи».
13.40 «Рождественские встречи».
13.50 «Рождественские встречи».
14.00 «Рождественские встречи».
14.10 «Рождественские встречи».
14.20 «Рождественские встречи».
14.30 «Рождественские встречи».
14.40 «Рождественские встречи».
14.50 «Рождественские встречи».
15.00 «Рождественские встречи».
15.10 «Рождественские встречи».
15.20 «Рождественские встречи».
15.30 «Рождественские встречи».
15.40 «Рождественские встречи».
15.50 «Рождественские встречи».
16.00 «Рождественские встречи».
16.10 «Рождественские встречи».
16.20 «Рождественские встречи».
16.30 «Рождественские встречи».
16.40 «Рождественские встречи».
16.50 «Рождественские встречи».
17.00 «Рождественские встречи».
17.10 «Рождественские встречи».
17.20 «Рождественские встречи».
17.30 «Рождественские встречи».
17.40 «Рождественские встречи».
17.50 «Рождественские встречи».
18.00 «Рождественские встречи».
18.10 «Рождественские встречи».
18.20 «Рождественские встречи».
18.30 «Рождественские встречи».
18.40 «Рождественские встречи».
18.50 «Рождественские встречи».
19.00 «Рождественские встречи».
19.10 «Рождественские встречи».
19.20 «Рождественские встречи».
19.30 «Рождественские встречи».
19.40 «Рождественские встречи».
19.50 «Рождественские встречи».
20.00 «Рождественские встречи».
20.10 «Рождественские встречи».
20.20 «Рождественские встречи».
20.30 «Рождественские встречи».
20.40 «Рождественские встречи».
20.50 «Рождественские встречи».
21.00 «Рождественские встречи».
21.10 «Рождественские встречи».
21.20 «Рождественские встречи».
21.30 «Рождественские встречи».
21.40 «Рождественские встречи».
21.50 «Рождественские встречи».

МОГИЛЕВ-1 на БТ
12.09 «Рождественские встречи».
12.10 «Рождественские встречи».
12.11 «Рождественские встречи».
12.12 «Рождественские встречи».
12.13 «Рождественские встречи».
12.14 «Рождественские встречи».
12.15 «Рождественские встречи».
12.16 «Рождественские встречи».
12.17 «Рождественские встречи».
12.18 «Рождественские встречи».
12.19 «Рождественские встречи».
12.20 «Рождественские встречи».
12.21 «Рождественские встречи».
12.22 «Рождественские встречи».
12.23 «Рождественские встречи».
12.24 «Рождественские встречи».
12.25 «Рождественские встречи».
12.26 «Рождественские встречи».
12.27 «Рождественские встречи».
12.28 «Рождественские встречи».
12.29 «Рождественские встречи».
12.30 «Рождественские встречи».
12.31 «Рождественские встречи».

ЧЕТВЕРГ,
4 января

БТ
6.30 Доброе утро, Беларусь! 7.00, 9.00, 11.00, 13.00, 15.00, 18.00, 0.00 Новости.
7.10 Доброе утро, Беларусь! 8.00 «Лейтенант Хорнблюу». Сериал. Закл. серия.
9.10 «Легенда о Вильгельме Теле».
9.35 КВН. Полуфинал Евролиги.
11.10 «Все мои дети».
11.55 «Праздник пива». Док. фильм.
13.15 «Последнее лето детства». Худ. фильм.
14.25 Фильмы братьев Люмьер.
14.30 Большой завтрак.
15.10 «Симба-футболист». Мультсериал.
15.35 «Легенда о Вильгельме Теле».
16.05 «5 x 5».
17.00 «Все мои дети».
18.15 Мир и мы.
18.35 Зона Икс.
18.50 Мультфильм.
19.15 Детектив «Убить лицедея».
20.40 Колыбельная.
21.00 Панорама.
21.30 Событие.
21.45 Спорт-курьер.
22.00 Комедия «Шпунтц».
23.20 Королевская охота.
0.00 СТБ - 24 часа.
0.15 Драма «Ущерб».

ОПТ
8.00, 11.00, 14.00, 17.00, 22.45 Новости.
8.15 «Воздушные замки».
9.10 Худ. фильм «След Сокола».
14.20 Зов джунглей.
14.45 ...До шестнадцати и старше.
15.30 Мультсериал.
15.55 «Воздушные замки».
17.25 Все путешествия команды Кусто.
18.05 «Граф Монте-Кристо».
19.45 Спокойной ночи, малыши! 20.00 Время.
20.40 Комедия «Аэроплан-2».
22.15 «Тихий дом».
23.05 Худ. фильм «Ребро Адама».

РОССИЯ
8.00, 10.00, 16.00, 19.00 Вести.
8.15 Доброе утро, Россия.
8.35 «Телепузики».
9.00 «Мануэла».
10.30 «Санта-Барбара».
16.30 «Чародей. Страна великого дракона».
19.30 «Санта-Барбара».
19.50 Фильм-эпопея «Война и мир». 3-я и 4-я серии.
22.35 «Сергей Бондарчук». Док. фильм.
0.05 Юрий Башмет представляет...

НТВ
7.00, 9.00, 11.00, 13.00, 15.00, 18.00, 21.00 Сегодня.
7.15 Комедия Аллы Суриковой «Хочу в тюрьму».
9.20 «Скорая помощь».
10.10 «Скорая помощь».
10.10 «Скорая помощь».
10.10 «Скорая помощь».
10.10 «Скорая помощь».
10.10 «Скорая помощь».
10.10 «Скорая помощь».
10.10 «Скорая помощь».
10.10 «Скорая помощь».

КУЛЬТУРА
11.30, 13.30 Новости культуры.
11.40 Мультфильм.
12.50 П.Васильев. «Послушай, мне жизнь пороги ледяные...»
13.45 Мультфильм.
14.15 Док. фильм.
15.00 Новости.
15.10 А.Н.Островский. «Снегурочка». Спектакль.
16.25 Мультфильм.

МОГИЛЕВ-1 на БТ
12.09 «Рождественские встречи».
12.10 «Рождественские встречи».
12.11 «Рождественские встречи».
12.12 «Рождественские встречи».
12.13 «Рождественские встречи».
12.14 «Рождественские встречи».
12.15 «Рождественские встречи».
12.16 «Рождественские встречи».
12.17 «Рождественские встречи».
12.18 «Рождественские встречи».
12.19 «Рождественские встречи».
12.20 «Рождественские встречи».
12.21 «Рождественские встречи».
12.22 «Рождественские встречи».
12.23 «Рождественские встречи».
12.24 «Рождественские встречи».
12.25 «Рождественские встречи».
12.26 «Рождественские встречи».
12.27 «Рождественские встречи».
12.28 «Рождественские встречи».
12.29 «Рождественские встречи».
12.30 «Рождественские встречи».
12.31 «Рождественские встречи».

ПЯТНИЦА,
5 января

БТ
6.30 Доброе утро, Беларусь! 7.00, 9.00, 11.00, 13.00, 15.00, 18.00, 23.45 Новости.
7.10 Доброе утро, Беларусь! 7.35 Комедия «Шпунтц».
9.15 «Легенда о Вильгельме Теле».
9.45 Премьер-парад.
10.15 «Живые свидетели ледников». Научно-популярный фильм.
11.15 «Все мои дети».
11.55 «Праздник пива». Док. фильм.
13.15 «Последнее лето детства». Худ. фильм.
14.25 Фильмы братьев Люмьер.
14.30 Большой завтрак.
15.10 «Симба-футболист». Мультсериал.
15.35 «Легенда о Вильгельме Теле».
16.05 «5 x 5».
17.00 «Все мои дети».
18.15 Мир и мы.
18.35 Зона Икс.
18.50 Мультфильм.
19.15 Детектив «Убить лицедея».
20.40 Колыбельная.
21.00 Панорама.
21.30 Событие.
21.45 Спорт-курьер.
22.00 Комедия «Шпунтц».
23.20 Королевская охота.
0.00 СТБ - 24 часа.
0.15 Драма «Ущерб».

ОПТ
8.00, 11.00, 14.00, 17.00, 23.35 Новости.
8.15 «Воздушные замки».
9.15 Худ. фильм «Белые воли».
14.20 Мультфильм «Ночь перед Рождеством».
15.05 Программа «100%».
15.30 «Покемоны».
15.55 «Воздушные замки».
17.25 С легким паром!
18.00 Док. детектив. «Возвращение богатыря». Дело 1892 года.
18.40 Поле чудес.
19.45 Спокойной ночи, малыши! 20.00 Время.
20.45 Комедия «Полицейские и воры».
22.45 «Мумий Тролля». Необыкновенный концерт.
23.50 Комедия «Ночные забавы».

РОССИЯ
8.00, 10.00, 16.00, 19.00 Вести.
8.15 Доброе утро, Россия.
8.35 «Телепузики».
9.00 «Мануэла».
10.30 «Санта-Барбара».
16.30 «Чародей. Страна великого дракона».
19.30 «Санта-Барбара».
19.50 Фильм-эпопея «Война и мир». 3-я и 4-я серии.
22.35 «Сергей Бондарчук». Док. фильм.
0.05 Юрий Башмет представляет...

НТВ
7.00, 9.00, 11.00, 13.00, 15.00, 18.00, 21.00 Сегодня.
7.15 Комедия-сказка «Снежная королева».
8.45 Мультфильм.
9.20 «Скорая помощь».
10.10 «Скорая помощь».
11.35 Детектив «Приключения Шерлока Холмса и доктора Ватсона».
13.25 Комедия «Ольга и Константин».
14.40 Свидетель века.
15.30 «Улица Сезам».
15.55 «Элен и ребята».
16.35 Впрок.
17.00 «Стрельба».
17.40 «Скорая помощь».
19.40 О. счастливики!
20.30 Профессия — репортер.
21.45 Ташите свет.
21.55 Женский взгляд.
22.30 Детектив «Под судом присяжных».

КУЛЬТУРА
11.30, 13.30 Новости культуры.
11.40 «Шерлок Холмс и собака Баскервиль». Мультфильм.
13.10 «Королевский бутерброд». Спектакль для детей.
13.45 «Зимняя сказка старого цирка».
14.35 Мультфильм.
14.45 Вместе с Фарафеей.
15.00 Новости.
15.10 «Маленький бродяга».
15.35 Ф.Лист. «Воспоминания о Дон Жуане В.Моцарта».
15.55 Ю.Домбровский. «Ружка, ножка, опречки».

МОГИЛЕВ-1 на БТ
12.09 «Рождественские встречи».
12.10 «Рождественские встречи».
12.11 «Рождественские встречи».
12.12 «Рождественские встречи».
12.13 «Рождественские встречи».
12.14 «Рождественские встречи».
12.15 «Рождественские встречи».
12.16 «Рождественские встречи».
12.17 «Рождественские встречи».
12.18 «Рождественские встречи».
12.19 «Рождественские встречи».
12.20 «Рождественские встречи».
12.21 «Рождественские встречи».
12.22 «Рождественские встречи».
12.23 «Рождественские встречи».
12.24 «Рождественские встречи».
12.25 «Рождественские встречи».
12.26 «Рождественские встречи».
12.27 «Рождественские встречи».
12.28 «Рождественские встречи».
12.29 «Рождественские встречи».
12.30 «Рождественские встречи».
12.31 «Рождественские встречи».

СУББОТА,
6 января

БТ
7.00, 9.00, 15.00, 19.00 Новости.
7.10 «Король и птица». Анимационный худ. фильм.
8.30 Здоровье.
9.10 Мультсериал.
9.40 «Искатели золота».
10.35 Все нормально, мам! 11.05 «Одиссея команды Кухто».
11.35 Мультфильм.
12.00 Ток-шоу «Будни».
12.45 Королевская охота.
13.15 Док. фильм.
13.45 «На гребне волны».
14.30 Столица.
15.10 Худ. фильм «Безымянная звезда». 1-я и 2-я серии.
17.20 «Новогодние приключения на Золотом шлягере». Муз. программа.
18.35 Из достоверных источников.
19.20 «Юлии Леско».
21.00 Панорама.
21.50 Спорт-курьер.
22.05 Мелодрама «Лунной был полон сад».
23.50 Праздничное богослужение на Рождество Христово.

ОПТ
7.00, 9.00, 14.00, 17.00, 1.00 Новости.
7.10 Фильм «Д'Артаньян и три мушкетера». 1-я серия.
8.45 Ералаш.
9.10 Смак.
9.30 Смехопанорама.
15.10 Худ. фильм «На Луне».
15.35 Худ. фильм «Седьмое путешествие Синдбада».
12.15 «Сын полка». Спецрепортаж.
12.35 Игрой, гармонь любима!
13.05 Здоровье.
13.45 История одного шедевра. Сокровища Кремля.
14.15 Диск-люб. 14.15 Е. Петросян «Когда финансы портят романсы».
17.20 «Женские истории».
17.55 Мультсериал «Удивительный ужи в Софийских».
18.05 Комедия «Особенности национальной охоты».
20.00 Время.
20.40 «Когда иконы плачут». Спецрепортаж.
21.00 Рождество Христово.

РОССИЯ
6.30 Диалоги о рыбалке.
7.00 Мультфильм.
7.10 Песни. Худ. фильм «Талисман».
8.10 Золотой ключ.
8.30 «Телепузики».
9.00 Доброе утро, страна.
9.45 Сто к одному.
10.35 Сам себе режиссер.
11.05 Каламбур.
11.35 Почта РТР.
12.30 «Сергей Бондарчук». Док. фильм.
13.00, 19.00 Вести.
13.20 «Ефим Шифрин и его приятели».
15.00 Худ. фильм «Зорро».
17.00 Моя семья.
18.00 «Затерянный мир».
19.30 Городок.
20.10 Худ. фильм «Принцесса на бобах».
22.20 Худ. фильм «Дар божий».
22.50 Рождество Христово.

НТВ
7.00, 9.00, 11.00, 15.00, 18.00, 21.00 Сегодня.
7.15 Комедия «Праздник Нептуна».
8.15 О. счастливики!
9.30 «Скорая помощь».
10.25 Полундра.
11.30 Худ. фильм «Дорогой мой человек».
12.35 Мультфильм.
14.45 Нашу гавань заходили корабли!
14.40 Свидетель века.
15.30 Специальный репортаж.
15.50 Путешествия натуралиста.
16.20 Я и моя собака.
16.55 «Она написала убийство».
18.40 О. счастливики!
19.25 Комедия «Альфонс».
21.45 Худ. фильм «Лунный папа».

КУЛЬТУРА
9.05 «Аистенок».
9.35 «Плока плывут облака». Худ. фильм.
11.50 Сенсация. Сенсация? Сенсация...
12.20 Архитектурная галерея.
12.30 Золотой пьедестал. Виктор Тихонов.
13.00 Дворцовые тайны.
13.30 Новости культуры.
13.45 Парижский журнал.
14.10 Г. Свиридов. «Патетическая оратория».

МОГИЛЕВ-1
15.00 Мультфильм.
16.30 «Рождественские встречи».
16.45 Мультфильм.
17.00 Праздник в вашем доме.
18.00 «Сан-Тропе».
18.45 Телемагазин.
20.25 «Девушка с гитарой». Комедия.
21.55 Видеоотом.
22.20 «Эркюль и Шерлок против мафии». Комедия.
23.45 Астро-дайджест.
23.50 «Парижские тайны». Мелодрама.

ВОСКРЕСЕНЬЕ,
7 января

БТ
7.00, 9.00, 15.00 Новости.
7.05 «Юлии Леско». 2-я серия.
8.40 Поздравление Митрополита Филарета по случаю праздника Рождества Христова.
9.10 «Легенда о Белоснежке».
9.35 «Искатели золота». 2-я серия.
10.25 Все нормально, мам! 10.50 Премьер-парад.
11.20 Большой завтрак.
11.45 Арсенал.
12.15 Праздничное представление для детей с участием Президента Республики Беларусь А.Г.Лукашенко.
13.50 «На гребне волны».
14.35 25-й кадр.
15.15 «Снасс».
15.45 Худ. фильм «Привет от Чарли Трубочка».
17.05 «Новогодние приключения на Золотом шлягере». Часть 2-я.
18.25 Плана «АРТ».
18.55 Барахты из бухты.
19.20 Теленавигатор.
20.00 Резонанс.
21.00 Спорт-курьер.
21.15 Комедия «Двое — это слишком».
23.10 «Новая коллекция».

ОПТ
6.45 Слово пастыря.
7.00,

3 НОВЫЯ ГОДА! 3 НОВЫЯ ВЕКА! 3 НОВЫЯ ТЫСЯЧАГОДА! 3 НОВЫЯ ГОДА!

Дарагія сябры, Браты і Сёстры ва Хрысце! Сапраўды, што б ні адбывалася з намі або ў свеце, што б ні рабілі мы, адно застаецца нязменным — прыходзіць Новы Год. Усё роўна наступіць, падкрадзецца, нечакана з'явіцца. І ўсе мы — ад малага да старога ў крутым навараче штодзённых перамен, няўпэўненыя ў "заўтра" і пакрыўджаныя "ўчора" цвёрда верым толькі ў яго, у Новы год. У тое, што з яго приходам усё будзе добра. Так было спрадвечна да нас, так будзе і пасля нас. Сёлета Новы год — асаблівы. Такого асаблівага свята, як сёлета, ніхто з жывучых сёння на зямлі, не святкаваў. Мы не проста Новы год страчаем. Мы страчаем Новае тысячагоддзе! Нават Ісус Хрыстос страчае новае тысячагоддзе пасля свайго нараджэння ўсяго толькі ў другі раз. Адзін Бог ведае, калі будзе Новае Прышэсце Хрыста да нас на зямлю.

Многія прадказальнікі гаварылі, што ў новым тысячагоддзі наступіць залаты век для праведных і чорны для грэшнікаў. І хто прачнецца здаровым раніцай 2001 года будзе заўжды здаровым і ніколі не зведае ніякіх хва-роб. Дай Божа, каб так і было!

3 Новым Годам, браты і сёстры ва Хрысце!

● Рыхтуемся да свята

Навагодняе застолле

Вы сустракаеце Новы год дома? Тады вас чакае шмат турбот, звязаных са святочным сталом. Новы год — свята дзівоснае, таму ваш стол павінен адрознівацца ад усіх іншых святочных сталюў. Чым жа? Незамысловатым упрыгажэннем менавіта навагодняга стала з'яўляюцца свечкі, якія дапамагаюць зрабіць свята больш душэўным і цёплым. Падсвечнік лепш узяць строгай формы, а свечкі — больш эфектыўныя. У час святочнага застолля можна патушыць электрычнае святло і вярнуцца пры свечках. Раім класіфікацыю букет з пунцовых гваздікоў і яловых галінак. Паставіць яго трэба ў нізкую вазачку, каб букет не засланіў усіх, хто сядзіць за сталом.

Наперадзе ўсё ноч, і гасці мяркуюць сустракаць Новы год да ранку, але гэта зусім не значыць, што на

працягу ўсяго часу яны не аддучуць ад стала. Любая гаспадыня чамусьці заўсёды турбуецца, каб гасці не засталіся галоднымі, і стараецца прыгатаваць як мага больш страў. Але цяжкая ежа хіліць на сон, пабаўляе магчымасці веселіцца, а ў выніку беспаваротна прападае чаканне цуда. Таму важна загадзя прадумаць навагодняе меню. Толькі памятайце, што перавагу трэба аддаць вегетарыянскім стравам. Спадзяемся, што вы зрабілі шмат нарыхтовак у запас.

Адкрыццё спойкі, зрабіце на вялікім блюдзе яркае асарці з марынаваных ці саленых агуркоў і памідораў, часнаку, баклажанаў, перцу, кабачкоў і іншых дарунаў лета. Абавязкова не забудзьце пра калупсту (Чаму? Вы разумееце пазней).

● Этыкет

Як піць віно

Віно — гэта цудоўны напой, які напаяе сэрца радасцю. Выхаваў нас гэты напой заслужовае таго, каб яго ўжыванне стала рытуалам, заўсёды было на радасць, а галоўнае, на здароўе.

Уменне піць віно — гэта сапраўднае майстэрства. Знаючы заўсёды падносіць напоўнены бакал да вачэй, любіўчыся яго колерам, удыхаючы водар, прыгубляючы павольна, саргаваючы яго цёплым губ. Яны атрымліваюць задавальненне ад самога працэсу піцця, а не ад выніку колькасці выпітага. Ніколі не трэба злоўжываць віном. Трэба заўсёды памятаць, што віно — напой вытанчаны і добры толькі ў правільным спалучэнні з ежай. Так, да цёмнага мяса падыходзіць чырвоное віно, да бляса мяса, рыбы або птушкі — выключна белыя віны.

Вялікае значэнне маюць таксама бакалы, у якіх падаюць напоі. Бакал для чырвонага віна мае ўмяшчальнае шырокае тулава, на ножцы або без яе, звычайна з бясколернага шкла, каб падкрэсліць колер віна. Бакал для белага віна падобны на папярэдні, але меншага памеру і падоўжаных прапорцый. Бакалы для

шампанскага маюць шырокае тулава на ножцы. Гэта класічны варыянт, але апошнім часам для шампанскага выкарыстоўваюць высокія, вузкія, прыгожыя, падоўжаныя формы бакалаў.

Чарка для гарэлкі пажадана не вельмі ўмяшчальнае. Чарка для каньяку — на кароткай ножцы з невялікім тулавам. Верхняя частка тулава абавязкова павінна быць завужанай, паколькі характэрная асаблівасць гэтага напою — водар. Дэгустатары رایця саргаваць чарку з каньяком у далоні, тады яго водар будзе адчувацца мацней.

Існуюць спецыяльныя правілы падачы віна. Белае віно і шампанскае падаюць на стол ахалоджанымі, чырвоное — пакаёвай тэмпературы. Каб адлучыць асаблівы водар чырвонага віна, адкрыццё яго за гадзіну да падачы на стол. Больш моцныя напоі падаюць пакаёвай тэмпературы.

Розныя напоі наліваюць у бакал толькі на 2/3, чаркі каньяку — на адну трэць. Толькі лікер і катэілы наліваюць да верху бакала.

Піце піва, мужыкі! Калі хочаце растварыць камяні ў нырках

Паведамленне спецыяльна для партыя аматараў піва: кудысьці другі гата прыемнага напою можа змяніць рызык утварэння камяню ў нырках.

Вывучаючы рацыён 27000 фінаў на працягу трох гадоў, даследчыкі з Нацыянальнага інстытута здароўя ў Хельсінкі прыйшлі да заключэння, якое, напэўна, парадую многіх. Штодзённая порцыя піва змяняе рызык утварэння камяню ў нырках на 40 працэнтаў! (Прычына ўт-

варэння камяню — асяданне ў тканках кальцыю і іншых соляў).

Магчыма, адгрывае ролю тое, што алкаголь, які ўтрымліваецца ў піве, узмацняе аддзяленне мачы. Акрамя гэтага, рэчывы, якія ўваходзяць у састаў хмелю, блакіруюць выдзяленне кальцыю ў мачы, што, магчыма таксама абараняе ад камяню.

Калі алкаголь не супрацьпаказаны вашаму здароўю або калі ў вас ужо ўтварыліся камяні ў нырках, не адмаўляйце сабе ў піве. Мужчынам дз-

● Парады бывалых

Сродкі ад пахмелля

Набліжаецца Новы год. А там не за гарамі і Каляды. І даволі не кожны адзначыць іх шклянкай гарбаты ці кавы. А каб пасля застолля не балела галава, прапануем некалькі рэцэптаў і парад, якія, як сцвярджаюць людзі дасведчаныя, вельмі дзейсныя. Але галоўная парада, старая як свет — ведаць ва ўсім меры.

❖ За дзве-тры гадзіны да застолля трэба выпіць 50 г гарэлкі ці бакал віна. Гэта падрыхтуе ваш арганізм да нагрузкі. Калі ёсць магчымасць, змяшайце напой з элеўтэра-кокавай настойкай: гэтая цудоўная расліна зусім пазбавіць вас ад ранішніх пакут.

❖ Калі ў разгары застолля вы зразумелі, што "пераабраеце", мож-на выпіць чарку каньяку і пасля яе ўстрымацца ад піцця на хвілін 40.

❖ Старайцеся не мяшаць розныя напоі з гарэлкай. Не пачынайце застолля з салодкіх він, шампанскага або каньяку.

❖ Закусваць лепш за ўсё квашанай калупастай, гуржамі, памідорамі, варанай бульбай. Яны нейтралізуюць дзеянне алкаголю. Мясныя ж тлустыя закускі паскарваюць ап'яненне.

❖ Перад пачаткам застолля рэкамендуецца сталовую лыжку алею або сырое яйка: яны перашкаджаюць усмоктванню алкаголю.

● Хочаце — верце, хочаце — не...

Варажба на шампанскім

Хочаце даведацца пра свой лёс у будучым годзе? Кінце ў бакал з шампанскім мікраскапічны кавалачак шакаладу і паназірайце за ім. Кавалачак можа куляцца ці нават падскокваць, значыць, у новым годзе вас чакаюць бурныя падзеі, вам прыйдзецца многа круціцца і спяшацца. Калі ён ляжа пад шампанскае на дно бакала, тады і яны, мабыць, накіраваныя застацца ў чаканні шчасця. Аднак лепш за ўсё, калі ён будзе спакойна плаваць на паверхні, — значыць, у будучым годзе вы будзеце непатапальным і ўдачлівым.

Як піць і не п'янець

Іншы раз на святах сябры прымушаюць вас выпіць лішняю чарку, а вы не хочаце. Лепш усяго праправаць патлумачыць, што сёння вы проста не ў стане больш выпіць. Калі ж яны працягваюць настойваць — падніміце чарку разам з усімі і стаўце яе на стол, можаце крыху прыгубіць для адводу вачэй. Калі ж выпілі ўсё ж не ўдасца пазбегнуць, то за пару гадзін да застолля выпіце бакал добрага сухага віна. Гэта дапаможа вашаму арганізму лягчэй перанесці далейшыя выпіўкі. І ні ў якім разе не забывайце ў перапынку паміж тостамі пабольш есці. І найбольш кіслую агародніну. Калі ж страўнік будзе ўжо даволі напоўнены, можна пераходзіць на рыбу і мясныя закускі. Тады алкаголь будзе дзейнічаць нашмат слабей. Яшчэ адзін спосаб — перада застоллем з'есці пабольш масла ці свайго несалянага сала, ці хоць выпіць лыжку тры алею. Тады ў вашым страўніку ўтвараецца своеасаблівы масляны мех, які павярэдзіць усмоктванне алкаголю. Але ў дэзэным выпадку хаваецца вялікі мінус. Пасля пэўнай лішняй дозы спіртнога вы можаце ў адзін момант "адключыцца".

Апрача таго, фінская вучоная заўважылі, што людзі, чый рацыён утрымлівае шмат магнію, радзей пакутуюць ад камяню ў нырках. Таму прынясе карысць пастаяннае ужыванне багатых магніем архаў, семак і цэльназерных.

Калі піва вам не да спадабы, або спіртное забаронена, піце звычайную вадку (прыкладна восем шклянкі штодзённа). Даказана, што гэта таксама значна паліпшае функцыю нырках.

Апрача таго, фінская вучоная заўважылі, што людзі, чый рацыён утрымлівае шмат магнію, радзей пакутуюць ад камяню ў нырках. Таму прынясе карысць пастаяннае ужыванне багатых магніем архаў, семак і цэльназерных.

Калі піва вам не да спадабы, або спіртное забаронена, піце звычайную вадку (прыкладна восем шклянкі штодзённа). Даказана, што гэта таксама значна паліпшае функцыю нырках.

Апрача таго, фінская вучоная заўважылі, што людзі, чый рацыён утрымлівае шмат магнію, радзей пакутуюць ад камяню ў нырках. Таму прынясе карысць пастаяннае ужыванне багатых магніем архаў, семак і цэльназерных.

3 26 лістапада дэмакратычная грамадскасць краіны шырока святкуе 80-годдзе Служага Збройнага Чыну. У гэты дзень з Мінска і многіх іншых гарадоў Беларусі дэлегацыі выехалі ў цэнтральны горад святкавання — Слуцк. Тут на стадыёне сабраліся больш за 300 чалавек. А ў Мінску 27 лістапада адбылася ўрачыстая вечарына, на якой вядучы, апрануты ў форму афіцэра войска паўстанцаў, зачытаў Ухвалу беларускага З'езду Случчыны.

Сила примера

Приведем здесь следующий весьма назидательный рассказ о силе примера.

Неверующий и отрицатель всего святого однажды шел утром из своего дома. Это было зимой после снежной метели, когда улица была засыпана снегом и нужно было много работать ногами, чтобы проложить себе дорогу.

Друг он замечает, что девятилетний его сын, несмотря на глубокий снег, следует за ним. "Что ты делаешь, — закричал отец, — тебе не следует идти за мной!"

Но мальчик ответил весело и живо: "Я ставлю ногу с точностью в твои следы и мне легко идет!"

Ребенок и не предчувствовал, что этимисловами вызвал в груди отца целую бурю. "Что, если дитя и в жизни пойдет по моим следам? — думал отец. — Куда приведут его мои следы, если он пойдет за мной, как пошел ныне, и куда мы оба придем?"

От таких мыслей отец пришел в трепет, тогда как прежде никогда не ощущал беспокойства за свою душу и свой образ жизни. Закончились эти беспокойные часы тем, что отец смог впоследствии сказать своему сыну:

— Следуй за мной, потому что я следую за Христом.

Навагоднія анекдоты

— Памятаю, як мы з Кастусём Каліноўскім Новы год сустракалі разам...

— Ну ты і хвастун! Ён жа ўжо больш за 100 гадоў, як нябжычак.

— Як хутка ляжыць час! Я і не заўважыў...

— Прыходзь да мяне Новы год сустракаць, — запрашае адзін сябра другога.

— А жонцы сваёй ты казаў?

— Яшчэ б! За гэта яна мне сёння такі тарарам наладзіла...

— Саслужыўцы пасля Новага года ўспамінаюць цікавыя здарэнні.

— У мяне была непрыемнасць. Падчас маскараду. Вывеў я з танцавальнай залы прыгожую дзячыну і пачаў ціскаць у цёмным закутку, лапаць за тое-сёе і кажу:

— Якая ты прыемная і стройная. Калі б у маёй жонкі быў такі стан, я б заалацеў яе і на руках бы насіў!

А яна зняла маску, ды як пясне мяне па твары:

— Нягоднік!

— А ці пазнаў ты хоць, хто яна?

— Яшчэ б не пазнаў! Гэта была мая жонка...

— Сёння я еду ў камандзіроўку, — гаворыць муж жонцы.

Калі затрымаюся і не паспее да сустрачы Новага года — вышлю тэлеграму.

— Не трэба. Я ўжо прачытала яе.

Яна ляжыць у кішэні твайго паліто.

— Уяўляеш, усе каляды я праява з сябрам на лыжнай базе!

— Вось здарова! А снегу было шмат?

— Снегу? А навошта ён нам?

● Куток гаспадыні

Кекс лимонный

Стереть масло с сахаром так, чтобы масса получилась пышной и сахар растворился. Затем прибавить яичные желтки, растереть до бела, потом добавить лимонную цедру, натертую на терке, муку, изюм, корицу и цукат, все это перемешать и добавить яичные белки, взбитые в пену, осторожно помешивая снизу вверх. Полученное тесто переложить в форму, смазанную маслом и обсыпанную сухарями или мукой, и поставить в духовой шкаф для выпечки на 30-50 минут (в зависимости от толщины слоя теста).

Кекс можно выпекать в маленьких формочках, металлических или бумажных. Готовый кекс можно сверху посыпать сахарной пудрой.

На 2 стакана муки — 150 г масла или маргарина, 1 стакан сахара, 5-6 яиц, 75 г изюма или цукатов, 1/2 лимона для цедры или 1/2 порошка ванилина.

Вазьміце на заметку

● Калі на Новы год надзець што-небудзь новае — наступны год будзе удачлівым.

● У навагоднюю ноч нельга сварчыць плацц, або рана класціся спаць, бо існуе прымета: як сустрэнеш Новы год, так яго і пражывеш.

"Беларускі Усход". Грамадска-палітычная і літаратурна-мастацкая газета. На беларускай і рускай мовах.

Заснавальнік — працоўны калектыў рэдакцыі.

Адрас: в.Маркаўка, Ходзімскі р-н, Магілёўская вобл., 213670. Тэлефон галоўнага рэдактара — 22-9-89.

Рэгістрацыйны N141.

Падпісны індэкс — 64098.

Пункт гледжання аўтараў надрукаваных матэрыялаў можа не супадаць з пазіцыяй рэдакцыі.

За даставернасць фактаў, падзеяў, прозвішчаў і іншай інфармацыі адказваюць аўтары апублікаваных матэрыялаў.

Газета падпісана да друку ў 16 гадзін 27 снежня 2000 г. Надрукавана ў Магілёўскай абласной друкарні, вул. Першамайская, 70.

Наклад 4285 ас. Аб'ём 1 друку. аркуш. Заказ № 52.

Галоўны рэдактар Васіль ДАЎГАЛЁЎ.